

Astrid Lindgren

Visat núm. 14

(octubre 2012)

per Elena Martí Segarra

Astrid Anna Emilia Lindgren —nascuda l'any 1907, amb el cognom d'Ericsson— és una de les autores més llegides, traduïdes i estimades d'arreu del món, i no cal dir de la seva Suècia natal. Entre l'obra ingent que va arribar a crear al llarg dels seus noranta-quatre anys de vida, Pippi Calcesllargues és sens dubte el personatge més reeixit, i continua sent un referent ineludible en el món de la literatura infantil.

«Dóna a les criatures amor, amor, i més amor,
i el bon enteniment els vindrà per si sol.»

Astrid Lindgren

Astrid Lindgren va néixer i créixer a Näs, prop de Vimmersby, a la regió de Småland. La majoria dels seus llibres es basen en els records de la seva família i les experiències viscudes durant la seva infantesa, tot i que la col·lecció sobre la Pippi se situa a l'illa de Gotland.

Ja als catorze anys, Lindgren va començar a treballar al diari local. Però, als dinou anys es quedà embarassada del seu primer fill, Lars, i, en no voler formar una família amb el pare, es va veure obligada a deixar-lo en una llar d'acollida i traslladar-se a Estocolm. Allà es va formar com a taquígrafa i mecanògrafa. El 1930, Astrid pot emportar-se finalment el seu fill a la capital. L'any següent es va casar amb Sture Lindgren, de qui prengué el nom, amb el qual serà mundialment coneguda. Lindgren era el seu cap a l'empresa on Astrid havia començat a treballar com a secretària el 1928, al Reial Automòbil Club Suec. Tres anys després del casament nasqué Karin, la seva segona filla. Sture va morir el 1952, amb només cinquanta-tres anys, a causa d'una hemorràgia interna, i Astrid ja no es va tornar a casar.

El 1944 Lindgren va guanyar el segon premi, convocat per la casa editorial Rabén & Sjögren que s'acabava de fundar, amb la seva primera obra, *Britt-Marie lättar sitt hjärta* (*Britt-Marie alleugereix el seu cor*). I l'any següent, amb *Pippi Calcesllargues*, ja va rebre el primer premi d'aquest mateix concurs. Però, per la seva actitud irreverent i desafiament a les normes de conducta infantil convencionals, el llibre va suscitar una gran controvèrsia i la ira de molts conservadors. Tanmateix, la Pippi s'ha convertit en un dels personatges més estimats i llegits de la literatura infantil; s'ha traduït a més de seixanta idiomes i se n'han venut milions d'exemplars. Malgrat tot, en català només se n'ha fet una (*Pippi Calcesllargues*. Traducció de Carme Suqué. Il·lustracions de Rita Culla. Barcelona: Joventut, 1982), que actualment amb prou feines es pot trobar.

Del 1946 al 1970, Astrid Lindgren treballà com a editora de literatura infantil per a l'editorial Rabén & Sjögren. Per tal de poder compaginar la seva vida com a mare, esposa, editora i escriptora prolífica, escrivia les seves històries al llit, molt d'hora als matins, abans d'anar a la feina.

En general, l'origen i els models de les seves obres sempre es troben a la vida real: els seus pares, germans, avis, amistats, sempre són darrere dels personatges que crea. En el cas de la Pippi, però, va ser la seva filla Karin qui, malalta i havent d'estar-se dies i dies al llit, li va demanar que li expliqués històries de Pippi Calcesllargues, i així va néixer aquesta petita protagonista tan protofeminista. Més endavant, quan la Karin va fer deu anys, el 1944, Astrid va recollir tots els relats dins *Pippi Calcesllargues*, *Pippi s'embarca* i *Pippi als mars del sud*. Un altre sèrie de llibres nascut directament de les seves vivències, i també de protagonista femenina, és el del personatge de Kati; el 1948 una revista per a dones, *Damernas Värld*, va enviar Lindgren als Estats Units a escriure articles breus. En arribar a Suècia, se sentia tan disgustada per la discriminació que patien les persones de color que, pocs anys després, el 1950 va publicar *Kati i Amerika* (*Kati a Amèrica*). Posteriorment van sorgir: *Kati i Paris* (*Kati a París*), *Kati på Kaptensgatan* (literalment: *Kati al carrer de la capitania*) i *Kati i Italien* (*Kati a Itàlia*).

A banda de ser una autora tan reconeguda pels seus mèrits (Astrid Lindgren va rebre en vida tots els reconeixements imaginables: el Premi Nils Holguersson, la medalla Hans Christian Andersen, el Premi Nacional de Literatura de Suècia, i un llarg etcètera), sempre va defensar els drets humans i, en especial, els de les criatures i els animals. I l'any 1994 va rebre el Right Livelihood Award (també conegut com el Premi Nobel alternatiu) pel «seu compromís amb la justícia, la no-violència i la comprensió vers totes les minories, així com pel seu amor a la natura».

Entre molts, molts d'altres, alguns dels seus llibres més coneguts són: *Pippi Calcesllargues*, *Miquel de Löneberga*, *Tots els nens de Bullerbyn*, *Jo també vull anar a l'escola*, *Karlsson de les teulades*, *Madita* o *Els germans Cor de Lleó*.